

PUIG TOMIR

Serra de Tramuntana. Mallorca.

Des de Menut pel pas d'en Diable i retorn pel de Binifaldó

Distància	12,5 km
Desnivell acumulat	888 m
Nivell de dificultat	difícil
Data	25 de març de 2017
Cartografia	Editorial Alpina. Mallorca/Tramuntana Nord (1:25000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=17014655

Entre Pollença i Lluc s'alça l'allargassada mola del Puig Tomir. Els camins més habituals per pujar-hi son cinc: tres per llevant i dos per ponent. Els de llevant conflueixen —o quasi— al coll de Fartàrix. Els de ponent ho fan pel pas de sa Paret o pel de Binifaldó, també conegut com del cable.

L'itinerari que ressenyem és un dels clàssics. Comporta una moderada dificultat —fàcils passos de grimpada— que no ha de suposar un problema a gent avesada a trescar. Desaconsellable però, en cas de mullena o perill de pluja.

Transcorre en bona part per tres finques públiques: Menut, Binifaldó i Míner Gran.

Accés

A l'alçada del punt quilomètric 16 de la Ma-10, entre el coll de sa Batalla i Pollença, hi ha l'àrea d'esbarjo Menut II, on deixem el vehicle i comencem la caminada.

Menut II (520m)

Sortim de l'àrea d'esbarjo i creuem la carretera. A l'altra vora un portell dona accés a una pista que seguim (E) per l'itinerari 6 (rètol indicador) fins al refugi.

Refugi de la coma de Binifaldó (513m)

Antic aixopluc per a pagesos i estris, reaprofitat per refugi. És un equipament ben condicionat, no guardat, que depèn de l'IBANAT. Disposa d'una font de mina a la vora.

A la bifurcació anem a l'esquerra, pel ramal de pista que passa per davant del refugi. El seguim fins a sortir a la carretera vella de Lluc a Pollença, per on passa el GR 221, Ruta de la Pedra en Sec, que prenem a mà esquerra, planerament.

Partió Binifaldó-Munanya (586m)

Un portell senyala el terminal entre les finques de Binifaldó i Muntanya. A à dreta la paret mitgera s'enfila fins al peu del cingle. Paral·lel hi puja un dels accessos més curts al Tomir: el del pas de sa Paret.

Continuem en baixada per la carretera vella i, seguint els senyals del GR, la deixem per encetar un tram de l'antic camí ral. La retrobem passada la font de Muntanya, ben condicionada i de déu generosa. Quan fa una calzada per superar una torrentera, una balma a mà dreta ens serveix de referència per l'inici del sender al pas d'en Diable.

Sender al pas d'en Diable, o del Diable (419m)

Unes fites a mà dreta senyalen un poc definit corriol que s'enfila (S) rost entre l'alzinar. Seria fàcil de perdre'l però les fites, molt sovintejades, no deixen marge al dubte.

Quan sortim del bosc alternem trams de rosseguera (tartera) amb altres de carritxeres, sempre en pendent fort i sostingut, flanquejant el cingle en sentit SE, mentre anem guanyant perspectiva.

Dues agulles, talment com banyes, (deu venir d'aquí el nom?) assenyalen el pas, uns metres per sobre, en una lleixa acanalada i inclinada. Abans d'acanalarse

presenta certa exposició, que obliga a transitar-hi amb cura. En aquest punt ens caldrà ajudar-nos de les mans per progressar.

Superat el pas aviat assolim la carena on girem 90° a la dreta (SW). Si el tram del pas era prou fressat, aquí entre el rascler, el camí es perd i les fites són més escadusseres. Mantenim aquesta direcció fins a sortir sobre el camí dels nevaters, ben marginat i definit, que puja del coll de Fartàrix. El seguim a mà dreta.

Casa de sa neu del Tomir (1040m)

Llargues fileres de parets, que deuriem servir la neu de les ventades, envolten una cavitat natural, sobrealçada amb murs de pedra seca. El cim és a tocar, pujant vers ponent.

Puig Tomir (1104m)

Coronat per un vèrtex geodèsic, té un avenc —sembla que de poc recorregut— al cim. Excel·lent talaia que ens procura una perspectiva de 360°.

Davallem seguint un camí molt fressat (SW). Deixem a mà dreta el sender del pas de sa Paret i anem a passar entre dos pujols.

Pas de Binifaldó o del cable (960m)

Unes grapes i uns trams de cadena, on abans hi havia un cable, ens ajuden a superar una graonada. A partir d'aquí el camí torna a ser ben rost. Baixem per una canal que deixem abans de la rosseguera, per un collet a mà esquerra. Continuem per una altra canal, davallant en direcció a una rosseguera més gran que voregem (1). En aquest tram el camí és senyalitzat amb estakes. Entrem de nou a l'alzinar i, entre llaçades, sortim sobre el coll.

(1) Per tal de preservar-la no és convenient transitar pel pedregar.

Coll des Pedregueret (660m)

Hi retrobem la carretera vella de Lluc a Pollença i el GR. Hi ha el portell d'accés a l'embotelladora de Binifaldó. Anem a la dreta i passem prop de la font homònima, que trobem seca. Més enllà atenyem les cases.

Cases de Binifaldó (600m)

Possessió al peu del Tomir, envoltada d'alzinar i sementers. Etimològicament el nom ve de l'àrab *Beni Haldun*/fills de Haldun, tal com figura al *Llibre del Repartiment*, el lloc on existia una alqueria musulmana. Al segle XVII, juntament amb la veïna Menut, fou llegada al santuari de Lluc. Expropiades el XIX, passaren al patrimoni de l'estat. Actualment pertanyen a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Continuem pel GR (N) i, havent passat la monumental alzina d'en Pere, retrobem al camí d'anada que desfem fins a Menut.